

Inzicht in verschillende waardepapieren binnen het onderwijs

Het is inmiddels algemeen gedachtegoed dat de wereld en als gevolg daarvan de arbeidsmarkt aan het veranderen is. De vraag naar skills verandert en zal aan verandering onderhevig zijn en blijven door de intrede van onder andere kunstmatige intelligentie en andere technologische ontwikkelingen. Zowel vanuit de werknemer, werkgever en/of maatschappelijke veranderingen is er een toenemende vraag naar om- en bijscholing. Het leveren van flexibel maatwerk in opleidingenland is niet langer een vraag maar een noodzaak blijkt uit onder andere uit de kamerbrief 'routekaart leren en ontwikkelen' van afgelopen november. Maar ook de SER beaamt dit in de publicatie 'leren en ontwikkelen en de bijdrage aan van-werk-naar-werk' waarin de vraag om maatwerk vanuit de arbeidsmarkt wordt genoemd. Een mogelijkheid om dit maatwerk in te richten is het werken met kleinere certificeerbare eenheden. Op nationaal niveau komen er verschillende waardepapieren op de markt waarvan niet altijd duidelijk is wat het civiel effect is.

Ook op Europees niveau vinden er vele ontwikkelingen en discussies plaats over waardepapieren in het licht van internationale arbeids- en studentenmobiliteit. Europa speelt hierop in met initiatieven zoals ECVET, NLQF, ESCO, Europass en de skills agenda. Het NCP NLQF wordt steeds vaker geconfronteerd met vragen over micro-credentials, edubadges en deelcertificaten, vooral vanuit de private markt. Moeten deze worden gekoppeld aan het NLQF? Zo ja, op welke wijze? Het doel van deze notitie is tweeledig. Ten eerste om zoveel mogelijk inzicht te geven in de verschillende waardepapieren en de relatie met het NLQF, in het bijzonder edubadges en micro-credentials. Ten tweede wordt er gekeken in hoeverre het NLQF een bijdrage kan leveren bij het aantonen van de maatschappelijk geaccepteerde waarde van een waardepapier.

Waar staan we nu?

In Nederland komen steeds meer waardepapieren op de markt. Deze ontwikkeling draagt niet bij aan de transparantie voor gebruikers (studenten, werknemers en werkgevers): Wat is de waarde van deze papieren? Op welke wijze kunnen ze houvast bieden? Onderstaande tabel geeft een overzicht van enkele waardepapieren die momenteel gebruikt worden in het mbo, ho en private onderwijs. Voor ieder waardepapier wordt aangegeven wat het is, of er een wettelijke regeling aan ten grondslag ligt en wat de relatie is met het NLQF.

<i>Mbo</i>		<i>Wettelijk geregeld</i>	<i>Koppeling met NLQF</i>
Diploma	CREBO geregistreerde opleidingen.	Binnen de Wet Beroepsonderwijs geregeld.	Eindniveau gekoppeld aan een NLQF-niveau.
MBO Certificaten	Een mbo-certificaat bevat een deel van de kwalificatie-eisen van een mbo-opleiding. De minister van OCW stelt met een regeling vast aan welke onderdelen van een mbo-opleiding een mbo-certificaat wordt verbonden. Een door de student behaald mbo-certificaat wordt geregistreerd in het diplomaregister van DUO.	<ul style="list-style-type: none"> Binnen de Wet Beroepsonderwijs geregeld. Binnen wet NLQF, die in voorbereiding is, zijn deelcertificaten niet automatisch ingeschaald. 	Koppeling via de kwalificaties waar het mbo-certificaat onderdeel vanuit maakt.
Schoolverklaringen	Hierin staat welke onderdelen een student heeft gevolgd met de behaalde resultaten. Een schoolverklaring is geen landelijk erkend document.	Verwachting opname in Wet beroepsonderwijs per 2020-2021 ter vervanging van de instellingsverklaring.	Geen koppeling met NLQF.
Praktijkverklaringen:	Een verklaring van buitenschoolse stage gevolgd bij een SBB erkend stagebedrijf die een student meekrijgt bij afronding van de opleiding van het voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs.	Op vrijwillige basis.	Geen koppeling met NLQF.
<i>Ho</i>			
Getuigschrift	CROHO geregistreerde opleidingen.	Binnen de Wet op hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.	Eindniveau gekoppeld aan een NLQF-niveau.

		<i>Wettelijk geregeld</i>	<i>Koppeling met NLQF</i>
Kies op maat (minor)	Minor programma waarbij hbo en wo studenten vakken bij andere hogescholen of universiteiten in Nederland volgen.	Gekoppeld aan het ECTS. Wanneer een 'niet-student' deze minor volgt wordt er een certificaat van deelname afgegeven.	Maakt onderdeel uit van een bachelor of master die wel zijn gekoppeld aan NLQF.
EPASS	Electronic portfolio assessment and support system. Elektronisch portfolio voor werkpleklers en beoordeling.	Geen wettelijke regeling.	Geen koppeling met NLQF.
Edubadges	Een infrastructuur om kennis en vaardigheden zichtbaar en 'meeneembaar' te maken.	Mogelijke koppeling met ECTS.	Verwijzing naar het NLQF-niveau mogelijk.
Micro-credentials	Kleinere leereenheden die bij stapeling leiden tot een waardepapier.	Nog in ontwikkeling.	Nog in ontwikkeling.
Private onderwijs			
Branche diploma's en certificaten	Waardepapier volgend op een opleiding of kwalificatie vanuit de verwachtingen van de branche.		Via inschaling op vrijwillige basis gekoppeld aan NLQF.
Ervaringscertificaten	Waardepapier na afronden van een EVC-traject.	Geen wettelijke regeling.	Mogelijke koppeling aan NLQF via de kwalificaties die wordt gebruikt als meetlat bij de beoordeling.

Niet alleen Nederland worstelt hiermee, ook in rest van Europa is er behoefte aan duidelijkheid in mogelijkheden. Recent heeft de Europese Commissie de nieuwe Europese Skills agenda gepubliceerd. Een van de ambities die hierin worden beschreven is een Europese aanpak voor micro-credentials. Dit geeft aan dat micro-credentials nog vol in ontwikkeling zijn en geeft een vergezicht op waar we naartoe gaan.

Micro-credentials en edubadges

In deze notitie starten we met een verdere verkenning naar micro-credentials en edubadges. We vergelijken de definitie, status en de link met het NLQF. Voor wie interesse heeft in waardepapieren zoals micro-credentials komt via een simpele google zoekopdracht in een web aan informatie terecht, waarbij een uniforme definitie en spelling voor deze term ontbreekt. Een duidelijke afbakening van de term is nodig om een op feiten onderlegde discussie te voeren. De

door de Europese Commissie aangestelde Micro-credential Consultation Group heeft een definitie geformuleerd; 'Een micro-credential is een gedocumenteerde verklaring afgegeven door een vertrouwde instantie om aan te duiden dat een leerling door beoordeling leerresultaten heeft behaald van een klein leervolume.' Kort gezegd; Het opknippen van onderwijs in kleinere eenheden die leiden tot credit(s). Micro-credentials kunnen op zichzelf staande leereenheden zijn en/of een onderdeel vormen van een opleiding. In het laatste geval kan er doormiddel van stapeling gewerkt worden naar een erkend diploma (gekoppeld aan het EQF/NLQF).

Momenteel heeft de Micro-credential Consultation Group verschillende onderzoeken uitstaan met als doel het komen tot een gemeenschappelijke en heldere definitie en het komen tot een voorstel voor een Europees framework voor micro-credentials. De eerste resultaten hiervan zijn in december 2020 verschenen. Zij stellen dat micro-credentials de potentie hebben om de traditionele kwalificaties aan te vullen als onderdeel van leven lang ontwikkelen. Het framework begint vorm te krijgen door Europass digital credentials. Europass digital credentials biedt een set van standaarden, service en software voor instellingen om digitale kwalificaties en andere leereenheden uit te geven. Hierdoor krijgen studenten, werkgevers en aanbieders van onderwijs de gelegenheid om authentieke en gevalideerde digitale credentials uit te geven, te ontvangen en te vergelijken. Momenteel wordt er met verschillende lidstaten gewerkt aan een pilot. Ter aanvulling gaat Cedefop eind 2020 beginnen met een verkennend onderzoek naar het gebruik van micro-credentials in post initieel onderwijs. Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van nieuwe kennis over de karakteristieken van micro-credentials en de impact op huidige kwalificatie en valideringssystemen. De Europese Commissie heeft het ambitieuze voornemen om in 2021 met aanbevelingen te komen over het micro-credential framework. Kortom, micro credentials zijn nog in ontwikkeling en hebben nog geen formele status.

In Nederland worden micro-credentials vaak in een adem genoemd met edubadges. Het is daarom van belang om deze begrippen te onderscheiden. Edubadges vormen een infrastructuur voor kleinere leereenheden binnen het formele onderwijs maar ook buiten het formele onderwijs door het zichtbaar maken van andere vaardigheden zoals bijvoorbeeld soft skills. Edubadges maken daardoor behaalde kennis en vaardigheden zichtbaar. In 2016 heeft SURF een White paper gepubliceerd over micro-credentials en edubadges, en welke rol zij zouden kunnen spelen in het flexibiliseren van het onderwijs. Van daaruit heeft er een doorontwikkeling plaatsgevonden middels een pilot onder 16 instellingen. De pilot is succesvol gebleken en nu is SURF bezig met edubadges verder te ontwikkelen naar een dienst (voor meer informatie zie de website in de bronnenlijst). Het uiteindelijke resultaat is een landelijk platform waarin edubadges digitaal verstrekt kunnen worden op een veilige en betrouwbare manier. In het formele onderwijs kunnen de edubadges uitgegeven worden voor delen van opleidingen. Hieraan zijn randvoorwaarden verbonden zoals de studielast of omvang van de badge en eventueel verwijzing naar een NLQF-niveau. In principe zou het uitgeven van edubadges op elk diploma niveau kunnen plaats vinden. Wel ligt de focus momenteel vooral op het hoger onderwijs.

Het Deltion College heeft meegedaan aan de edubadges pilot van Surf. Niet voor hun studenten maar om professionaliseringsactiviteiten van docenten zichtbaar te maken. Voor verschillende trainingen over onder andere blended learning en activerende didactiek met ICT werden edubadges uitgereikt. Een aantal op zichzelf staand een aantal om te stapelen tot een zogenoemde 'big badge'. Docenten van het Deltion College gaven aan dat zij het waardevol vinden dat je bewijs ontvangt na het volgen van een training. Plus kun je doormiddel van het bewijs bij een eventuele andere werkgever je meerwaarde aantonen.

NHL Stenden Hogeschool gebruikt de edubadges op een informele manier. Zij hebben edubadges uitgegeven aan internationale Erasmus-studenten. Met de edubadge hadden de studenten een informatief certificaat waarmee zij konden aantonen wat zij in Nederland hadden bereikt. De studenten waren erg enthousiast, vooral over het feit dat de badge geen cijfer bevat. Een cijfer kan in het buitenland soms moeilijk te vergelijken zijn en onjuiste beelden scheppen.

Meer voorbeelden van de edubadges pilot van Surf zijn te vinden in het rapport '[Geleerde lessen pilot edubadges](#)'.

Wereldwijd zijn er ook veel initiatieven betreffende micro-credentials en edubadges, vaak gekoppeld met het kwalificatie raamwerk. Goede voorbeelden kunnen gevonden worden in voorloperlanden zoals Nieuw-Zeeland, Schotland, Ierland en Zuid-Afrika. Voor meer informatie over deze voorbeelden verwijzen wij naar de sites in de bronnenlijst.

Samenvattend

Het huidige systeem heeft geleid tot een wirwar aan waardepapieren, verdeeld over verschillende organisaties. Er bestaat een urgentie voor verduidelijking. Leven lang ontwikkelen kan nu niet optimaal tot wasdom komen omdat de verschillende waardepapieren onvoldoende houvast bieden terwijl juist beoogd werd LLO te stimuleren. Je zou de situatie van de waardepapieren kunnen vergelijken met de markt van cadeaubonnen. Als je een winkel binnenloopt kan er gekozen worden uit een wand vol cadeaukaarten. Nadeel is dat de diverse cadeaubonnen niet overal worden geaccepteerd. Dat werkt frustrerend voor de klant die ervan uitgaat dat ze overal ingewisseld kunnen worden. Voor waardepapieren is het van belang dat we gaan werken als een 'bon' die overal geaccepteerd wordt. Bijvoorbeeld door te werken met een uniforme niveau-aanduiding of credit aanduiding. Op deze manier kan LLO optimaal worden gefaciliteerd. Het NCP NLQF zal de komende tijd de ontwikkelingen met betrekking tot micro-credentials blijven volgen om mogelijk in de toekomst te kunnen onderzoeken hoe en of het NLQF kan ondersteunen bij het gebruik van micro-credentials en edubadges.

Bronnen

- Beirne, E., Nic Giolla Mhichíl, M., & Brown, M. (2020). *Micro-credentials: An Evolving Ecosystem*. Dublin City University.
- Europese Commissie. (2020, November). *Note EQF AG 54-1*.
- MicroHE. (2019). *Challenges and Opportunities of Micro-Credentials in Europe*. Retrieved from <https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2019/12/WP3-Interviews-with-Key-Stakeholders-Decision-Makers-Overall-Summary-Report.pdf>
- Oliver, B. (2019). *Making micro-credentials work for learners, employers and providers*. Retrieved from http://wordpress-ms.deakin.edu.au/dteach/wp-content/uploads/sites/103/2019/08/Making-micro-credentials-work-Oliver-Deakin-2019-full-report.pdf?_ga=2.180514663.1729582115.1604328376-1398209247.1604328376
- Surfnet. (Nd.). Reik edubadges uit aan je studenten. Retrieved November 2020, from <https://www.surf.nl/edubadges-digitale-certificaten-uitreiken-aan-studenten?dst=n5048>
- Surfnet. (2016). *Whitepaper open badges en microcredentialing*. Retrieved from <https://www.surf.nl/whitepaper-open-badges-en-microcredentialing>
- The micro-credentials Higher education consultation group. (2020, December). *A European approach to micro-credentials*. Retrieved from <https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/european-approach-micro-credentials-higher-education-consultation-group-output-final-report.pdf>

Sites initiatieven wereldwijd

- Kwalificatieraamwerk Ierland, <https://nfq.qqi.ie/>
- Kwalificatieraamwerk Nieuw-Zeeland, <https://www.nzqa.govt.nz/>
- Kwalificatieraamwerk Schotland, <https://scqf.org.uk/>
- Kwalificatieraamwerk Zuid-Afrika, <https://www.saqa.org.za/>